

Հարցարան 7

1. - Ես գրավածան է,- ձեռքը ուսիս դնելով՝ ասաց հետևիս կինը:
Ես, իհարկե, հասկացել էի այդ, բայց **կնոջ** խոսքերը, այնուամենայնիվ, հաճելի հնչեցին ականջիս:

Վերջապես **Ծերուկը** ներս թողեց մեզ: Ես **վազեցի** և առաջինը կանգնեցի վաճառասեղանի առջև ու դրամը **դողալով** մեկնեցի:

2. - **Տվե՛ք** «Երեք հրացանակիրները», - համարյա **աղերսեցի** ես:

Ծերուկն ինձ չէր լսում: **Նայում էի** նրա աչքերի մեջ և սարսափով զգում, որ նրա աչքերը երբեք **չեն ուղղվելու** իմ կողմը: Նրանք ինձ չէին տեսնում և երբեք չէին տեսնելու: Ես ուղղակի չկայի: Ես սկսեցի ապացուցել, որ ես կամ. թխկթխկացրի վաճառասեղանի ապակին: Նրա հայացքն իմ գլխավերևում էր, և ես չէի կարողանում ցույց տալ, որ ես գոյություն ունեմ...

3. Ծերուկը **դանդաղորեն** մի գիրք տվեց կողքիս կանգնածին: **Երկար** ձգվում էին բոպեները: Անհամբերությունս այլևս չափ չունեք: **Հետո** գրավածառը մոտեցավ ցուցափեղկին, և լեզուս կապ ընկավ: Ծերուկը, ցուցափեղկից մի գիրք վերցնելով, բերեց տվեց մի ուրիշ կնոջ: Դա «Երեք հրացանակիրները» չէր:

4. - Ես առաջինն եմ, խնդրում եմ, քեո՛հ, **շատ** եմ խնդրում, տվե՛ք «Երեք հրացանակիրները»:

Նրա **Ժպտուն**, գործնական հայացքն **ինձ** չէր տեսնում, և **ես** անզոր էի: **Քրտնել էի** հուզմունքից և **վախից**...

Ու հանկարծ **անէացած** տեսա, թե ինչպես գիրքը... «Երեք հրացանակիրները» փայլատակեց նրա **ձեռքում**, մոտեցավ ինձ և **իմ** գլխավերևով փոխանցվեց ուրիշ ձեռքերի մեջ...

5. **Գրախանութի** իրերի **շրջագծերն** աղոտացան, և ես սրտխառնույթ զգացի:

Ես երկար կանգնած էի **վաճառասեղանի մոտ** ու արդեն լուռ էի...

Դուրս եկա փողոց: Արևոտ օրը, մարդկանց շարժումն ինձ չէին վերաբերում և լրիվ անիմաստ էին... Ես առաջին անգամ իմ կյանքում զգացի, թե ինչ ծանր, հեղձուցիչ, տհաճ համ ունի անարդարությունը... Դա առաջին անարդարությունն էր իմ կյանքում...

Ա. Այվազյան, «Գրախանութ»

Ամբողջ տեքստին վերաբերող առաջադրանքներ

1. Պատմվածքի (այս հատվածի) հիմնական թեման ո՞րն է:

- երեխայի ընթերցասիրությունը
- «Երեք հրացանակիրները» վեպը
- գրավաճառի ապաշնորհությունը
- կյանքում հանդիպող անարդարությունը

2. Նկարագրվող դեպքը ա՞յս օրերի մասին է:

- այո
- ոչ

3. Հակիրճ գրիր մարդկային որևէ դրական հատկանիշի մասին:

4. Գրիր քեզ հետ պատահած (կամ քեզ հայտնի) մի անարդարության մասին:

Առաջին հատվածին վերաբերող առաջադրանքներ

- Նա գրավաճառն է,- ձեռքը ուսիս դնելով՝ ասաց հետևյալ կինը:
Ես, **իհարկե**, **հասկացել էի** այդ, բայց **կնոջ** խոսքերը, այնուամենայնիվ, **հաճելի** հնչեցին ականջիս:

Վերջապես **ծերուկը** ներս թողեց մեզ: Ես **վազեցի** և առաջինը կանգնեցի վաճառասեղանի առջև ու դրամը **դողալով** մեկնեցի:

5. Ո՞ր բառում շեշտը վերջին վանկի ձայնավորի վրա չի դրվում:

☐ գրավաճառ	☐ իհարկե
☐ այնուամենայնիվ	☐ վերջապես

6. Գրավաճառ բառի մեջ ինչ հնչյունափոխություն կա:

.....

7. Ո՞ր բառն ածանցավոր չէ:

☐ հաճելի	☐ վերջապես
☐ ծերուկ	☐ վաճառասեղան

8. Հատվածից ընտրիր և մեկական օրինակ գրիր համապատասխան տողի վրա:

- ա) ցուցական դերանուն
- բ) դասական թվական
- գ) կապ
- դ) հաստատական վերաբերական.....

9. Ձևաբանորեն վերլուծիր կապույտ գրված բառերը:

- ա)
- բ)
- գ)
- դ)
- ե)

10. *Նախադասության հնչ անդամ են կապույտ գրված բառերը:*

- ա)
- բ)
- գ)
- դ)
- ե)

11. *Տրված բառերից որո՞նք նախադասության անդամ չեն:*

☐ իհարկե	☐ այդ
☐ բայց	☐ հաճելի
☐ մեզ	☐ այնուամենայնիվ

12. *Քայց շաղկապն հնչ իմաստ է արտահայտում:*

☐ միավորական	☐ հավելական
☐ ներհական	☐ մեկնական

13. *Հատվածի վերջին նախադասությունն ինչպիսին է:*

- բարդ համադասական
- բարդ ստորադասական

14. *Փոխիր ուղղակի խոսքի շարադասությունը:*

.....
.....

15. *Նախադասության մեջ իհարկե բառը երկու կողմից տրոհվել է ստորակետերով: Ինչո՞ւ:*

.....

16. *Քանի բաղադրիչ նախադասություններից է կազմված հատվածի վերջին նախադասությունը:*

.....

- **Տվե՛ք** «երեք հրացանակիրները», - համարյա **աղերսեցի** ես:

Ծերուկն ինձ չէր լսում: **Նայում էի** նրա աչքերի մեջ և սարսափով զգում, որ նրա աչքերը երբեք **չեն ուղղվելու** իմ կողմը: Նրանք ինձ չէին տեսնում և երբեք չէին տեսնելու: Ես ուղղակի չկայի: Ես սկսեցի ապացուցել, որ ես կամ. թխկթխկացրի վաճառասեղանի ապակին: Նրա հայացքն իմ գլխավերևում էր, և ես չէի կարողանում ցույց տալ, որ ես գոյություն ունեմ...

17. Գրիր **աղերսել** բայի հոմանիշները (առաջին տառերը տրված են):

- ա) խ.....
- բ) ա.....
- գ) թ.....
- դ) պ.....

18. Ո՞ր բառն է կազմությամբ ածանցավոր:

☐ հրացանակիր	☐ ուղղակի
☐ վաճառասեղան	☐ գլխավերև

19. Կազմիր հետևյալ գոյականների հոգևակիի ձևերը:

- ա) **ջահակիր**.....
- բ) **գորամաս**.....
- գ) **ձեռագիր**.....
- դ) **դավադիր**.....

20. Հատվածից ընտրիր և անձնական դերանվան մեկական օրինակ գրիր համապատասխան տողի վրա:

- ա) ուղղական հոլով
- բ) սեռական հոլով
- գ) տրական (հայցական) հոլով

21. Ձևաբանորեն վերլուծիր կապույտ գրված բայերը:

ա)

բ)

գ)

դ)

22. Գտիր հատվածում գործածված ժամանակի մակբայը և գրիր:

.....

23. Երեք հրացանակիրներ կապակցության մեջ երեք-ն հինչ է:

ենթակա

որոշիչ

բացահայտիչ

չափ ու քանակի պարագա

24. Առաջին նախադասության բայն ինչո՞ւ է բացականչական նշանով գործածվել:

.....

.....

25. Հատվածից ընտրիր և մեկական օրինակ գրիր համապատասխան ստորի վրա:

ա) ենթակա.....

բ) հատկացուցիչ.....

գ) ստորոգյալ.....

դ) ուղիղ խնդիր.....

ե) ձևի պարագա.....

զ) ժամանակի պարագա.....

26. Հատվածի բարդ ստորադասական նախադասությունների երկրորդական նախադասություններն ինչպե՞ս են կապակցվել գլխավոր նախադասություններին:

.....

Երրորդ հատվածին վերաբերող առաջադրանքներ

Ծերուկը դանդաղորեն մի գիրք տվեց կողքիս կանգնածին: **Երկար** ձգվում էին բոպեները: Անհամբերությունս այլևս չափ չուներ: **Հետո** գրավաճառը մոտեցավ ցուցափեղկին, և լեզուս կապ ընկավ: Ծերուկը, ցուցափեղկից մի գիրք վերցնելով, բերեց տվեց մի ուրիշ կնոջ: Դա «Երեք հրացանակիրները» չէր:

27. *Լրացրո՛ւ դ կամ խ: Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է բաց թողնված տեղում դ գրվում:*

- լեռնաշ...թա, ա...տահարվել, կե...ծավոր
- ա...ճատել, անխա...տ, բարեմա...թանք
- խե...կատակ, ապակեփե...կ, սանդու...ք
- գա...տնածածուկ, ու...տավայր, ա...բակույտ

28. *Լրացրո՛ւ խ կամ դ: Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է բաց թողնված տեղում խ գրվում:*

- բա...տորոշ, կմա...ք, ե...կելի, ժանտա...տ
- գմբու...տ, թ...կի, վա...ճան, ապերա...տ
- զե...ություն, դժո...ք, զե...չել, նա...կին
- դրա...տային, լայնափո...ք, ա...տորոշում, ս...տոր

29. *Ճի՞շտ է, որ լեզուս կապ ընկնել դարձվածքը նշանակում է «խոսելու ունակությունից զրկվել, պապանձվել»:*

- այո ոչ

30. *Գրի՛ր հատվածում հանդիպող այս հոդերի տեսակները:*

ա) անհամբերությունս

բ) հրացանակիրները

31. Գրիր տրված գոյականների հոլովները և հոլովումները:

ա) Անհամբերությունս այլևս չափ չուներ:

.....

բ) Հետո գրավաճառը մոտեցավ **ցուցափեղկին**:

.....

գ) Տվեց մի ուրիշ **կնոջ**:

.....

32. Ո՞ր բայն է կազմությամբ պարզ:

կանգնել

ձգվել

մոտենալ

ընկնել

33. Լրացրո՛ւ՝ երկուական օրինակ ընտրելով հատվածից:

ա) բայի անդեմ ձևեր

բ) բայի դիմավոր ձևեր.....

34. Կապույտ գրվածներն ինչ պարագաներ են:

ա)

բ)

գ)

35. Միջադաս դերբայական դարձվածը դարձրո՛ւ առաջադաս:

Ծերուկը, ցուցափեղկից մի գիրք վերցնելով, բերեց տվեց մի ուրիշ կնոջ:

.....

.....

36. Ո՞ր նախադասությունն է սխալ:

Աղասի Այվազյանը արդի ժամանակաշրջանի հայ ինքնատիպ գրողներից է:

Աղասի Այվազյանը դա արդի ժամանակաշրջանի հայ ինքնատիպ գրողներից է:

Չորրորդ հատվածին վերաբերող առաջադրանքներ

- Ես առաջինն եմ, խնդրում եմ, քեռի՛, **շատ** եմ խնդրում, տվե՛ք «Երեք հրացանակիրները»:

Նրա **ժպտուն**, գործնական հայացքն **ինձ** չէր տեսնում, և **ես** անզոր էի: **Քրտնել էի** հուզմունքից և **վախից**...

Ու հանկարծ **անէացած** տեսա, թե ինչպես գիրքը... «Երեք հրացանակիրները» փայլատակեց նրա **ծեռքում**, մոտեցավ ինձ և **իմ** գլխավերևով փոխանցվեց ուրիշ **ծեռքերի մեջ**...

37. Ո՞ր բառը հոմանիշ չէ **անէանալ-ին**:

անհետանալ

աներևութանալ

վերանալ

վերջանալ

38. Հոմանիշ են արդյոք **փայլել** և **փայլատակել** բառերը:

այո

ոչ

39. Ո՞ր բառն է տարբերվում մյուսներից ըստ **ածանցի դիրքի**:

ժպտուն

գործնական

անզոր

հուզմունք

40. **Ի՞նչ դիմելածն է գործածվել այս հատվածում:**

.....

41. **Ի՞նչ բառեր են գործածում, երբ դիմում են՝**

ա) անծանոթ կնոջը

բ) պաշտոնյա տղամարդուն

գ) անծանոթ երիտասարդ աղջկան

դ) անծանոթ ծեր կնոջը

ե) քահանային

42. Գրիր տրված քանակական թվականների դասականները:

- ա) երկու
- բ) երեք
- գ) չորս
- դ) հինգ

43. Ուղղակի խոսքում գործածված հրամայական եղանակի տվե՞ր ձևն ինչ է ցույց տալիս:

- հրաման կոչ
- խնդրանք խրատ

44. Հատվածից ընտրիր և գրիր համապատասխան տողի վրա:

- ա) անորոշ դերանուն
- բ) կապ.....
- գ) համադասական շաղկապ
- դ) ստորադասական շաղկապ

45. Կապույտ գրվածներից ընտրիր և գրիր համապատասխան տողի վրա:

- ա) ենթակա
- բ) ստորոգյալ.....
- գ) հատկացուցիչ
- դ) որոշիչ
- ե) ուղիղ խնդիր.....
- զ) տեղի պարագա
- է) ձևի պարագա
- ը) պատճառի պարագա
- թ) չափ ու քանակի պարագա

46. Պարբերությունը կարո՞ղ է շաղկապով սկսվել:

- այո ոչ

Հինգերորդ հատվածին վերաբերող առաջադրանքներ

1) **Գրախանութի** իրերի **շրջագծերն** աղոտացան, և ես սրտխառնուք զգացի:

2) Ես երկար կանգնած էի **վաճառասեղանի մոտ** ու արդեն լուռ էի...

3) **Դուրս եկա** փողոց: 4) Արևոտ օրը, մարդկանց շարժումն ինձ չէին վերաբերում և լրիվ անիմաստ էին... 5) Ես առաջին անգամ իմ կյանքում զգացի, թե ինչ ծանր, հեղձուցիչ, տհաճ համ ունի անարդարությունը... 6) Դա առաջին անարդարությունն էր իմ կյանքում...

47. *Առաջին նախադասությունից դո՛ւրս գրիր ձայնավորի հնչյունափոխություն ունեցող երեք բառերը:*

ա)..... բ)..... գ).....

48. *Ի՞նչ է նշանակում հեղձուցիչ բառը:*

մեռյալ

խեղդող

նողկալի

սահմնկեցուցիչ

49. *Կազմությամբ ինչպիսին է տհաճ բառը:*

պարզ

ածանցավոր

50. *Կարո՞ղ ենք ասել, որ շրջագիծ և շրջանագիծ բառերը նույն արմատներից են կազմված:*

այո

ոչ

51. *Թվահամարներով գրիր, թե ո՞ր նախադասության մեջ ենթական ինչո՞վ է արտահայտվել:*

ա) գոյականով

բ) դերանվամբ

52. Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- Ուղեղի աշխատանքը լավացնում է միայն այն երաժշտությունը, որին մենք չեզոք ենք վերաբերվում:
- Գործընկերները հարգանքով էին վերաբերվում արտասահմանում բարձրագույն կրթություն ստացած երիտասարդին:
- Գիտաժողովից հետո մի քանի տարվա ընթացքում հավաքվեցին անհետացող կենդանիների և բույսերի տարբեր տեսակներին վերաբերող բոլոր տեղեկությունները:
- Աշակերտն այդպես էլ չհիմացավ, թե որ հերոսին է վերաբերվում պոեմի այդ քառատողը:

53. Հատվածի ո՞րերորդ նախադասության մեջ է ենթական զեղչվել:

.....

54. Հատվածից դո՛ւրս գրիր համապատասխան ստորոգյալները (երկուական):

ա) պարզ

բ) բաղադրյալ

55. Հատվածից դո՛ւրս գրիր բազմակի որոշիչները՝ իրենց որոշյալով:

.....

56. Գրիր, թե կապույտ գրվածները նախադասության ինչ անդամներ են:

ա)

բ)

գ)

դ)

57. Նախադասությունների տեսակների դիմաց գրիր համապատասխան համարները:

ա) պարզ ընդարձակ

բ) բարդ համադասական

գ) բարդ ստորադասական